

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 16.05.2024
Sayı : 598

10/1307

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde yaşayan engelli vatandaşlarımızın yaşadığı sorunların araştırılması, engelli yurttaşlarımızın hayat kalitesinin artırılmasının önündeki siyasal, ekonomik ve sosyal engellerin araştırılması, çözüm önerilerinin belirlenmesi, gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. (10/05/2024)

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Günhan İsmail
Mersin Mu.
Mersin

Ayca Taşkent
Sakarya

Fahri Özkan
Kerkelere li

Hasan Öztürk
Bursa Milletvekili

Cevdet Akay
Korabük mu.

Nezdi Gökdoğan
Kırklareli mu

İbrahim Şenlik
Mersin
Mersin

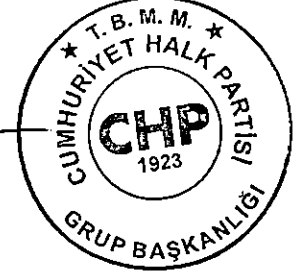
Hasan Ufuk ÇAKIR
Mersin Milletvekili

K.ERD BENGÖR

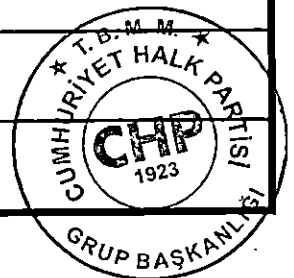
S. SÜRE
SİBEL SÜRE
TEKİRNEZ MU

K. Durmuş
Kadim Durmuş
Tokat MU

Av. Aliye Çakar
Antalya mu.

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Ediz ÜN	Edirne	
Ayco Taşkent	Sakarya	
Seyit Torun	Ordu	
Nurten Yantar	Belirli	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	
Avni Bakırçöğür	Manisa	
Tahsin OCAKLI	ERZ	
Ali Konuralp	ANKARA	
Mustafa Adıgüzel	Ordu	
Eylem Ertuğ ERTUĞKUL	Zonguldak	
Mehmet TAHTAŞIZ	SORUN	
İlhami Özcan AYGÜN	TEKİRDAĞ	

GEREKÇE

Ülkemizde yaşayan engelli vatandaşlarımızın sayısı, 9 milyon üzerindedir. Anayasamızın 2'nci maddesi, Cumhuriyetimizin niteliklerini belirlemektedir. Buna göre Türkiye Cumhuriyeti, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir. Sosyal Devlet ilkesi gereği toplumun refahını en üst düzeye çıkarma ödevi devlete verilmiş olup, devlet, refah düzeyini en üst düzeye çıkarmak için ekonomik, sosyal hayata müdahalelerde bulunur. Keza Anayasamızın 5'nci maddesi, Devletin Temel Amaç ve Görevlerini düzenlemiş olup, ilgili maddeye göre *"Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."* olarak amir hüküm altına alınmıştır.

Yapılan araştırmalara göre, ülkemizde engelli yurttaşlarımızın %90'ından fazlası istihdam ve eğitim olanaklarından yoksundur. Ülkemiz nüfusunun %12'sinden fazlasını oluşturan engelli bireylerimiz için ülke gelirimizin sadece on binde 28'i harcanmaktadır. Bu verilerden anlaşıldığı üzere ülkemizde sosyal devlet ilkesinin engelli bireylerimiz için uygulandığından söz edemeyiz. Kentlerimiz, açık alanlarımız, konutlarımız, ulaşım araçları, engelli yurttaşlarımızın ihtiyaçlarına yeterli derecede cevap vermemektedir. Engelli yurttaşlarımız için uygulanan sosyal hizmetler, indirimli tarifeler, onların ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. Bununla birlikte güncel mevzuat, engelli yurttaşlarımız haklarını yeterince savunmamakta, ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Özellikle bu alanda Sağlık Kurulu Raporları Yönetmeliğinin hak kayıplarına neden olduğundan yakının çok sayıda engelli yurttaşımız vardır. Bununla birlikte özellikle eğitim alanında kaynaştırma eğitimi adı altında gerçekleştirilen uygulama için gerekli ve yeterli altyapı, eğitim ortamlarının sağlanamaması, engelli yurttaşlarımızın eğitim hayatını olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuz durum, Anayasal hak olarak tanınan Eğitim Öğretim Hakkının gereğini karşılayamamakla birlikte, yine Anayasamızda sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gereken engelli yurttaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak için yetersiz kalmaktadır.

Diğer yandan Anayasal hak olarak tanınan Çalışma ve Sözleşme Hürriyetinin engelli yurttaşlarımız açısından değerlendirilmesine bakıldığında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre "Kurum ve Kuruluşlar çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır." Görüleceği üzere çalışma hayatında da engelli yurttaşlarımıza ayrılan kontenjan temel hak ve hürriyet olan çalışma hakkı ve ödevine yeterli düzeyde karşılanamamaktadır.

